

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 28/2020
24.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радмиле Драгичевић Дичић, Веска Крстајића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Јосипа Ђурашевића и др, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005, 72/2009), одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића - адвоката Бисерке Крпић, браниоца окривљеног Шипош Атиле - адвоката Данке Зарић, браниоца окривљеног Горана Маравића – адвоката Драгана Андрића и браниоца окривљених Исени Абедина, Исени Ардина и Арифи Сабехудина – адвоката Немање Јоловића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1.бр.52/2015 од 13.03.2019. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 1/20 од 19.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 24.11.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1.бр.52/2015 од 13.03.2019. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 1/20 од 19.06.2020. године и то: браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића - адвоката Бисерке Крпић, у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8) и члана 439. тачка 1. Законика о кривичном поступку и браниоца окривљеног Шипош Атиле - адвоката Данке Зарић, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9. Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића - адвоката Бисерке Крпић и браниоца окривљеног Шипош Атиле - адвоката Данке Зарић, као и у целости захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Горана Маравића – адвоката Драгана Андрића и браниоца окривљених Исени Абедина, Исени Ардина и Арифи Сабехудина – адвоката Немање Јоловића **ОДБАЦУЈУ.**

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1.бр.52/2015 од 13.03.2019. године, у ставу првом изреке, оглашени су кривим,

поред осталих, окривљени Јосип Ђурашевић, окривљени Горан Маравић, окривљени Шипош Атила, окривљени Исени Ардин, окривљени Арифи Сабехудин и окривљени Исени Абедин због извршења кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ, те су ови окривљени осуђени и то: окривљени Јосип Ђурашевић на казну затвора у трајању од 9 година, у коју казну му је урачунато и време проведено у притвору и на мери забране напуштања стана уз електронски надзор почев од 27.02.2011. године до 08.01.2018. године; окривљени Горан Маравић на казну затвора у трајању од 5 година и 6 месеци, у коју казну му је урачунато и време проведено у притвору од 27.02.2011. године до 21.03.2012. године; окривљени Шипош Атила на казну затвора у трајању од 3 године, у коју казну му је урачунато и време проведено у притвору од 27.02.2011. године до 12.03.2012. године; окривљени Исени Ардин на казну затвора у трајању од 3 године и 8 месеци, у коју казну му је урачунато и време проведено у притвору од 27.02.2011. године до 25.05.2012. године; окривљени Исени Абедин на казну затвора у трајању од 3 године и 4 месеца, у коју казну му је урачунато и време проведено у притвору од 27.02.2011. године до 25.05.2012. године и окривљени Арифи Сабехудин, којем је претходно за кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ утврђена казна затвора у трајању од 4 године, те као утврђена узета раније изречена казна, из пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 бр. 272/10 од 26.12.2011. године правноснажна дана 21.12.2012. године (на основу пресуде Апелационог суда у Београду, Кж1-По1 бр. 15/12) због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ у трајању од 5 година и 6 месеци, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 9 година, у коју казну му је урачунато и време проведено у притвору од 10.05.2010. године до 16.04.2013. године и на издржавању казне затвора од 16.04.2013. године до 10.11.2015. године, по пресуди Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 бр. 272/10 од 26.12.2011. године правноснажној дана 21.12.2012. године (на основу пресуде Апелационог суда у Београду, Кж1-По1 бр. 15/12).

Истом пресудом, према окривљеном Горану Маравићу, окривљеном Шипош Атили, окривљеном Исени Абедину, окривљеном Исени Ардину изречена је мера безбедности одузимања предмета из члана 87. КЗ и одлучено је о трошковима кривичног поступка, као и о имовинскоправном захтеву оштећених, а како је то ближе опредељено у ставу првом изреке.

У ставу другом изреке првостепене пресуде, окривљени Каримовић Јосо ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ и кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ. Одлучено је да трошкови кривичног поступка, у односу на овог окривљеног падну на терт буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 1/20 од 19.06.2020. године одбијене су као неосноване жалбе Тужиоца за организовани криминал, браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића – адвоката Бисерке Крпић, браниоца окривљеног Горана Маравића – адвокат Драгана Андрића и адвоката Славка Петрића, браниоца окривљеног Безег Дејана – адвоката Стеве Зечевића, браниоца окривљених Исени Абедина, Исени Ардина и Арифи Сабехудина – адвоката Немање Јоловића, браниоца окривљеног Шипош Атиле – адвоката Данке Зарић, браниоца

окривљеног Дестани Ридвана – адвоката Марине Јовановић – Бајовић и браниоца окривљене Јованке Коледин – адвоката Ивице Коцића и пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1.бр.52/15 од 13.03.2019. године потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда, у осуђујућем делу, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића – адвокат Бисерка Крпић, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан, укине другостепену пресуду и наложи да се предмет врати на поновно одлучивање по поднетим жалбама или да другостепену пресуду преиначи и окривљеног Јосипа Ђурашевића ослободи од оптужбе.

-бранилац окривљеног Шипош Атила – адвокат Данка Зарић, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање или исте преиначи тако што ће окривљеног Шипош Атилу ослободити кривичне одговорности или да закаже седницу и позове јавног тужиоца и браниоца, те донесе одлуку да се извршење пресуде одложи односно прекине до коначне одлуке.

-бранилац окривљеног Горана Маравића – адвокат Драган Андрић, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање.

-адвокат Немања Јоловић у својству заједничког браниоца окривљених Исени Абедина и Исени Ардина и у својству браниоца по службеној дужности окривљеног Арифи Сабехудина, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће усвојити жалбу браниоца окривљених Исени Абедина, Исени Ардина и Арифи Сабехудина и наведене окривљене ослободити од оптужбе или на основу члана 422. тачка 3) ЗКП, према истима одбије оптужбу за кривично дело из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ. У оба предложена случаја бранилац окривљених, адвокат Немања Јоловић предложио је да се одлучи да трошкови кривичног поступка за подносиоце захтева за заштиту законитости, у целости падну на терет буџетских средстава суда.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је по оцени навода изнетих у захтевима, нашао да је захтев за заштиту законитости:

- браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића – адвоката Бисерке Крпић неоснован, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП и члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај,

- браниоца окривљеног Шипош Атила – адвоката Данке Зарић неоснован, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен,
- браниоца окривљеног Горана Маравића – адвоката Драгана Андрића у целости недозвољен,
- заједничког браниоца окривљеног Исени Абедина и окривљеног Исени Ардина – адвоката Немање Јоловића недозвољен и нема законом прописан садржај,
- браниоца по службеној дужности окривљеног Арифџи Сабехудина – адвоката Немање Јоловић, недозвољен.

**Битна повреда одредаба кривичног поступка
из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП**

Бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића - адвокат Бисерка Крпић поднела је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, из разлога што се пресуда не односи на кривично дело, за које је окривљени Јосип Ђурашевић оптужен. Наиме, оптужницом ТОК Кт.бр.1/11 од 23.05.2011. године, измењеном дана 15.01.2014. године, окривљеном Јосипу Ђурашевићу и др. стављена је на терет радња извршења два кривична дела и то: удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ и недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ, а суд их је побијаном пресудом огласио кривим и осудио само за кривично дело из члана 350. КЗ, док у односу на кривично дело из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ за Јосипа Ђурашевића и др. није донео никакву формалну одлуку, док је са друге стране у односу на окривљеног Каримовић Јосу суд за оба дела донео ослобађајућу пресуду. По ставу одбране, на описани начин пресудом није потпуно решен предмет оптужбе, чиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП.

Наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића – адвоката Бисерке Крпић, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Изнете наводе садржане у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића – адвокат Бисерка Крпић истицала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и за свој закључак дао разлоге на страни 5, став пет образложења, који упућују на став првостепеног суда изнет у образложењу пресуде на страни 150, став четири, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

**Поведа кривичног закона
из члана 439. тачка 1) ЗКП**

Бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића - адвокат Бисерка Крпић у свом захтеву за заштиту законитости указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да је побијаним пресудама повређен закон на штету

окривљеног, јер у изреци пресуде нема битних елемената кривичног дела, а посебно субјективних обележја кривичног дела из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића - адвоката Бисерке Крпић, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Наиме, из чињеничног описа радње кривичног дела утврђеног у изреци првостепене пресуде и то да су окривљени, поред осталих и окривљени Јосип Ђурашевић, заједно са Адемај Шпејтином, Смаиљ Ајдаријем, према којем се кривични поступак води у АП КиМ и другим НН лицима, са овог подручја и Републике Мађарске организовао криминалну групу, чији су припадници постали окривљени Горан Маравић, Безег Дејан, Шипош Атила, Исени Ардин, Арифи Сабехудин, Исени Абедин, Дестини Радман, Коледин Јованка и сада покојни Ајдини Сабедин, са намером да у дужем временском периоду делују споразумно у циљу вршења кривичног дела за које је прописана казна затвора од 3 до 12 година – недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ, ради стицања финансијске користи, на тај начин што су створили план деловања организоване криминалне групе, да лицима албанске националности са подручја АП КиМ омогуће недозвољен прелаз границе Србије ка Мађарској, ради њиховог даљег илегалног одласка у Аустрију или у друге земље западне Европе, па су припадници ове организоване криминалне групе прихвативши активности организоване криминалне групе као своје, извршавајући одређене конкретне налоге организатора, при чему су сви могли да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима, били свесни свога дела и да је исто забрањено и хтели његово извршење, а у време, на месту и на начин како је то ближе описано у изреци првостепене пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у радњама окривљеног Јосипа Ђурашевића стичу сва битна законска, и то како субјективна, тако и објективна обележја кривичног дела за које је окривљени Јосип Ђурашевић правноснажно оглашен кривим - кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ.

Сходно изнетом, у конкретном случају, окривљени су у саставу организоване криминалне групе, коју сачињавају организатори (поред осталих и окривљени Јосип Ђурашевић) и припадници (поред осталих и овде окривљени Шипош Атила, Горан Маравић, Исени Абедин, Исени Ардин и Арифи Сабехудин), на описани начин, предузели радње, како би омогућили недозвољен прелаз границе Р. Србије за 18 лица албанске националности - већег броја лица (ближе означених у изреци пресуде). Када су у питању субјективни елементи кривичног дела, по ставу Врховног касационог суда, исти су наведени у изреци, јер су окривљени били свесни својих радњи и хтели њихово извршење – директан умишљај, као и да су били свесни забрањености дела и свесни да поступају као група, у којој је свако од њих имао одређену улогу у извршењу кривичног дела. Из предузетих радњи сваког од окривљених појединачно и то: проналажење заинтересованих миграната за одлазак у земље Западне Европе, уговарање њиховог преласка преко административне линије АП КиМ, илегално превођење лица преко истог, ангажовање возача који ће лица превести до Суботице, само превозење лица, њихово преузимање и прихватање на привремени смештај, одвођење у правцу границе према Мађарској и упућивање на место илегалног граничног прелаза, уз претходно тачно договорени правац, време и место прелажења и њиховог међусобног договора, као и висину новчане накнаде коју ће добити за своје ангажовање указује да је код окривљених постојала свест да се поменути радњама, у

саставу постављене организације и њиховим појединачним улогама, ближе опредељеним у изреци пресуде, лицима албанске националности омогућава недозвољен прелаз границе (ближе означених у изреци пресуде), те да су исто и хтели, делујући у циљу омогућавања илегалног преласка границе, а све у намери да себи или другима прибаве корист.

Сходно изнетом, неосновни су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића – адвоката Бисерке Крпић, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

**Битна повреда одредаба кривичног поступка
из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП**

Бранилац окривљеног Шипош Атиле – адвокат Данка Зарић поднела је захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да је побијаним пресудама оптужба прекорачена, јер је Тужилаштво за организовани криминал у измени диспозитива оптужнице Кт 1/11 од 23.05.2011. године ставило на терет окривљенима да су „... ради стицања финансијске користи, на тај начин што су створили план деловања организоване криминалне групе да држављанима Р. Србије албанске националности са подручја АП КиМ, омогуће недозвољен боравак у Р. Србији и недозвољен прелаз границе са подручја Р. Србије ка Мађарској, Аустрији и даље ка земљама Европске Уније...“ као и „која су их примила на недозвољен боравак у Р. Србији до њиховог даљег преузимања од припадника организоване криминалне групе...“, а да је првостепени суд доносећи побијану пресуду изменио чињенични опис кривичног дела дат у оптужном акту, обзиром да је у чињеничном опису кривичног дела избацио навод „да држављанима Р. Србије албанске националности са подручја АП КИМ, омогуће недозвољен боравак у Р. Србији“ на који начин је повредио објективни идентитет оптужбе. По ставу одбране, суд нема овлашћења да у пресуди исправља и мења чињенични опис оптужнице, без обзира како исти гласи, већ је у обавези да о истом мериторно одлучи.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела. Дакле, из цитираних законских одредби произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, док закон не захтева и идентитет у погледу правне оцене дела.

По налажењу Врховног касационог суда, побијаном правноснажном пресудом није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни идентитет оптужбе и пресуде, али ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног Шипош Атиле. Ово, имајући у виду да су у односу на овог окривљеног битна обележја бића кривичног дела чињенично иста и у диспозитиву оптужног акта тужиоца и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датог

у оптужници јавног тужиоца. Суд је, изостављајући део навода из диспозитива оптужног акта који се не односи на битна обележја бића кривичног дела, само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, а која измена није извршена на штету окривљеног, јер окривљени није оглашен кривим за већу криминалну активност и вољу („криминалну количину“), нити је пресуда измењена на штету окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела.

Дакле, како је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела недозвољен прелаз границе и кријумчарење људи из члана 350. став 4. у вези става 3. и 2. КЗ, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног Шипош Атиле – адвоката Данке Зарић, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића – адвоката Бисерке Крпић и браниоца окривљеног Шипош Атиле – адвоката Данке Зарић у преосталом делу су одбачени, док су у целости одбачени захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Горана Маравића – адвоката Драгана Андрића и браниоца окривљених Исени Абедина и Исени Ардина, као и браниоца по службеној дужности окривљеног Арифџи Сабехудина – адвоката Немање Јоловића.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Наиме, бранилац окривљеног Шипош Атиле – адвокат Данка Зарић, у преосталом делу захтева, наводи да се пресуда заснива само на једном доказу и то на исказу сведока АА, износи сведочење наведеног сведока, сопствене разлоге због чега сматра да је сведок изнео исказ на начин на који је то учинио као и разлоге због чега је мењао свој исказ више пута. Даље се у захтеву наводи да се у пресуди полази од претпоставке да је окривљени Шипош Атила, поред стражарења имао и додатну активност, а то је да донесе „специјал телефон“ АА, па затим и Базег Дејану и да на тај начин чини директну спону између сведока АА и окривљеног Базег Дејана. С тим у вези коментарише и листинг комуникације између окривљеног Базег Дејана и сведока АА. На описани начин, бранилац окривљеног Атиле Шипоша оспорава и полемиче са чињеничним утврђењима суда у погледу радњи које је предузимао конкретно окривљени Шипош Атила, на који начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

На повреду закона из члана 440. ЗКП, у захтеву за заштиту законитости указује и бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића- адвокат Бисерка Крпић, наводима да се у побијаним пресудама јасно види разлика у приступу када се ради о доказима које је предложила одбрана, а који су по правилу за суд неподобни или неприхватљиви, па је

тако за суд неподобан био исказ ББ, ВВ, ГГ, инспектора ДД, ЂЂ..., а само из разлога јер их је одбрана предложила, али да је са друге стране за суд прихватљив исказ ЕЕ, која ништа не зна о конкретном догађају, као и ЖЖ, чији је идентитет споран. У вези са сведоком ЖЖ, суд није разјаснио како је он уопште дошао на саслушање у Суботицу, како је он из Тисе испливао са двоје деце са сувим пасошем и сувим телефоном и зашто нико од службених лица, која су саслушана у поновном поступку није узео од њега телефон. Даље износи сопствену оцену исказа сведока ЗЗ, коментарише околности о којима је сведочио наведени сведок, те наводи да суд пресуду заснива на исказу ЗЗ, који је у време извршења дела боравио у притвору у Врању. По ставу одбране, у побијаној пресуди одбрана окривљеног ИИ се оцењује непотпуно, погрешно, нејасно, неприхватљиво и контрадикторно у односу на изведене доказе. Такође, у захтеву одбрана оспорава и кредибилитет исказа сведока ИИ, те наводи да је исти два пута мењао своје име и презиме у поступку, да је водио преговоре о свом статусу сведока сарадника, а да при томе тужилац, није водио рачуна да се против истог сведока воде још два поступка и то у АП КиМ и у Републици Мађарској. У захтеву бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића оспорава и доказну вредност транскрипата пресретнутих телефонских разговора, јер су разговори слушани и праћени 2010. године, читавих годину дана након извршеног дела, да се разговори које је Ђурашевић Јосип водио не односе се на предмет кривичног дела. Такође се у захтеву повреда закона из члана 440. образлаже и наводима да није изведен ни један доказ који би потврдио да је Ђурашевић Јосип организатор криминалне групе, а да су остали чланови групе (окривљени Маравић Горан, Безек Дејан, Шипош Атила...), да нема сведока на околност да ли је постојао договор да је Ђурашевић Јосип организовао групу да у дужем временском периоду делује споразумно, да нема доказа да је организована криминална група основана у намери да у дужем временском периоду делује ради вршења кривичних дела, да су чланови – припадници организоване криминалне групе прихватили план активности организатора Јосипа Ђурашевића, да није утврђен тачан идентитет лица која су страдала... Такође се наводи и да суд на поуздан и тачан начин није извео ни један доказ, чији су телефони пронађени и одузети и ко је од окривљених располагао са којим телефоном и пронађеним картицама. Поред тога, бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића у захтеву за заштиту законитости наводи да је одбрана током припремног рочишта и главног претреса, а како су пристизали докази, предлагала безброј доказа (бранилац таксативно опредељује и детаљно образлаже исте на страни 13-20 захтева), а који докази су одбијени из разлога које је судија у пресуди констатовао - да не би били од утицаја на другачију одлуку и ако, по ставу одбране, суд право чињенично стање није ни утврдио.

Бранилац окривљеног Горана Маравића- адвокат Драган Андрић, у поднетом захтеву за заштиту законитости нумерише повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 1) ЗКП, због којих је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим, образлажући напред наведене повреде закона, бранилац у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, наводима да тужилаштво није доказало да је окривљени Горан Маравић превезао било коју од трагично настрадалих породица, те у вези с тим износи сопствену оцену исказа окривљене Коледин Јованке (нелогичан, лажан и дат под принудом извршеном од стране полиције, који није у складу са другим изведеним доказима и исказима саокривљених, базним станицама, телефонским позивима), коментарише исказе саслушаних сведока везано за боју возила које их је превозило критичном приликом, за изглед улице и куће Коледин Јованке, као и начин пристизања и боравка у По ставу

одбране, нејасно је, на основу којих доказа је првостепени суд утврдио да су наведени оштећени у инкриминисаном периоду били смештени у кући Коледин Јованке и да их је Маравић Горан на начин описан у изреци пресуде превезао до њене куће. Даље се наводи да разлози који повезују Горана Маравић, као особу о која прича сведок ЗЗ (за кога у захтеву констатује да је остао невидљив током целог поступка), везани за број телефона или бројеве телефона које окривљени Горана Маравић никада није користио, због чега су разлози његовог повезивања са овим сведоком и целом овом групом потпуно нејасни и супротни изведеним доказима и садржини списка. Такође се наводи да је окривљени Горан Маравић у то време имао регистровану легалну такси делатност, те је путнике уколико је икога од ових трагично настрадалих људи и превезао, то могао да чини једино легално у складу са делатности превоза путника, а што није кривично дело. На описани начин, бранилац окривљеног Горана Маравића, иако се формално позива на законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости (члан 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП), у суштини оспорава чињенично стање утврђено у правноснажно окончаном поступку, износећи своје чињеничне закључке другачије од оних утврђених у правноснажним побијаним пресудама, и на тако заснованом чињеничном стању износи сопствени став да у радњама окривљеног Горана Маравића нема елемената кривичног дела (члан 439. тачка 1) ЗКП).

Бранилац окривљених Исени Абедина и Исени Ардина – адвокат Немања Јоловић, указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП наводима да иако би се радње окривљених третирали као кривично дело из члана 350. КЗ, у конкретном случају не би могло бити речи о његовом најтежем облику из става 3. и 4. КЗ, за које су осуђени. Повреда закона из члана 439. тачка 2) је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном, преко браниоца, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП. Међутим, бранилац окривљених Исени Абедина и Исени Ардина - адвокат Немања Јоловић, напред наведену повреду закона образлаже оспоравањем чињеничног стања, указујући на повреду закона из члана 440. ЗКП, наводима да између њихових радњи и настале теже последице није доказана узрочна веза као што није доказано ни постојање организоване криминалне групе, те да је у најгорем случају по окривљене доказано да су извршили радње које би се могле квалификовати као кривично дело из члана 350. став 2. КЗ.

Бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића нумерише и образлаже и повреде закона из члана 16. став 2. и став 5. ЗКП и члана 460. ЗКП. Такође, именовани бранилац наводи и да је одбрана предлагала да се искази саслушаних сведока под заклетвом на које се тужилац позива у оптужници издвоје и то исказ ЗЗ из ... дат пред Вишим судом у Врању, исказ сведока ЕЕ дат пред судијом Вишег суда у Суботици, исказ сведока оштећеног ЖЖ пред Вишим судом у Суботици, као и службене белешке обавештење примљено од грађана за ЕЕ од 27.12.2010. године и за ЖЖ од 02.03.2010. године у МУП-у Управе криминалистичке полиције, не указујући да се ради о недозвољеним доказима, већ оспоравајући њихову доказну вредност, из разлога „да многи од наведених сведока су дали свој исказ у оквиру службене белешке, али се то из саме белешке не види где је дата“. На описани начин, по ставу Врховног касационог суда бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића оспорава процесну одлуку председника већа у вези предлога за извођење доказа и указује на повреду закона из члана 395. ЗКП. Поред изнетог, бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића- Бисерка Крпић нумерише и повреду закона из члана 419. став 2. ЗКП, те с тим у вези наводи да се иста огледа у томе што суд у првостепеној пресуди спроводи одређене доказне радње о којима не

даје ваљане разлоге, већ их третира и наводи као констатацију да су спроведене и да из њих произилазе обележја дела.

Повреду закона из члана 419. став 2. ЗКП у захтеву нумерише и бранилац окривљеног Шипош Атиле-адвокат Данка Зарић.

Бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића – адвокат Бисерка Крпић указује и на битне повреде одредаба кривичног поступка, у вези са истим наводи да је побијаним пресудама првостепени суд учинио повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП јер је пресуда неразумљива у погледу изреке, као и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2), јер сматра да је изрека пресуде противречна сама себи, разлози пресуде су противречни изреци, да у пресуди нису наведени разлози о чињеницама које су предмет доказивања, а они разлози који су дати су потпуно нејасни и у знатној мери су противречни због чега није могуће испитати законитост и правилност одлуке. Поред наведеног, образлажући повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП бранилац наводи и да је наведена одредба повређена, обзиром на то да је првостепени суд на главном претресу повредио право одбране окривљеног Јосипа Ђурашевића, што је било од утицаја на законито и правилно доношење пресуде, те да је суд био дужан да непристрасно оцени и са једнаком пажњом испитује и утврди како чињенице које терете окривљеног, тако и оне које му иду у корист. Образлажући повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП бранилац наводи и да је првостепена пресуда неразумљива и противречна самој себи, обзиром на чињеницу да се у односу на окривљеног Јосипа Ђурашевића у самој изреци пресуде шест пута наводи термин НН лице, док у чињеничном опису оптужнице имамо 14 пута наведен исти термин, јер је суд смањио број НН лица, али се понављају стално исти наводи, као и у претходној првостепеној пресуди.

Повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП нумерише и образлаже и бранилац окривљеног Маравић Горана, те наводи да у образложењу првостепене пресуде коју потврђује Апелациони суд у Београду, као и у целокупним списима предмета су нејасни разлози о одлучним чињеницама који опредељују доносиоца оспорене пресуде да изведе закључак да је Маравић Горан извршио кривично дело за које се терети.

Бранилац окривљених Исени Абедина и Исени Ардина - адвокат Немања Јоловић као разлог за подношење захтева за заштиту законитости нумерише и у већем делу захтева образлаже битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11), те наводи да је изрека пресуде потпуно нејасна и неразумљива. као и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у вези које повреде, поред осталог, наводи да је нејасно којим разлозима су се нижестепени судови руководили приликом доношења правног закључка да у њиховим радњама постоје елементи бића кривичног дела за које су окривљени оглашени кривим и осуђени, да није одговорено у чему се састоји кривица и кривична одговорност окривљених, у чему се састоји њихова виност, осим уопштеног парафразирања законског текста без конкретизације кривице и виности, да се из разлога побијаних пресуда не могу распознати објективни и субјективни елементи кривичног дела....

Бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, наводима да ни једног момента суд није нашао нити ценио олакшавајуће околности на страни окривљеног Јосипа

Ђурашевића, а пре свега чињеницу да никада није кажњаван, да никада није одговарао за било какво кривично дело ни за прекршај, те да је суд направио разлику између окривљених, јер је одређена лица као чланове организоване криминалне групе, која су и више пута кажњавана, много блаже казнио.

На исту повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП указује и бранилац окривљених Исени Абедина и Исени Ардина- адвокат Немања Јоловић.

Бранилац окривљених Исени Абедина и Исени Ардина- адвокат Немања Јоловић у поднетом захтеву нумерише и образлаже повреду члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП и члана 462. став 3. ЗКП, те наводи да је решењем Апелационог суда у Београду Кж1ПО1-1/15 од 17.03.2015. године, по жалби окривљених Исени Абедина и Исени Ардина укинута пресуда Вишег суда у Београду и да је тим решењем указано првостепеном суду које процесне радње треба да изведе у поновљеном поступку и која спорна питања да расправи, а што првостепени суд у поновљеном поступку није учинио, а Апелациони суд у жалбеном поступку жалбене разлоге окривљених у вези са тим није ценио.

Међутим, повреде закона из члана 16. став 2. и 5. ЗКП, члана 395. ЗКП, члана 419. став 2. ЗКП, члана 438. став 1 тачка 11) ЗКП, 438. став 2. тачка 2) ЗКП, члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, члана 441. став 1. ЗКП, члана 460. ЗКП, члана 462. став 3. ЗКП, , као и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, сходно одредбама члана 485. ЗКП, нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни касациони суд, захтеве за заштиту законитости браниоца окривљеног Шипош Атиле - адвоката Данке Зарић, браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића-адвоката Бисерке Крпић, браниоца окривљеног Горана Маравића- адвоката Драгана Зарића и браниоца окривљених Исени Абедина и Исени Ардина- адвоката Немање Јоловића, у напред наведеном делу, оценио као недозвољене.

Поред изнетог, бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевић – адвокат Бисерка Крпић нумерише и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а бранилац окривљених Исени Абедина и Исени Ардина- адвокат Немања Јоловић, повреде закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, члана 441. став 4) ЗКП и члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП. Напред наведене повреде су законом дозвољени разлози за подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца.

Међутим, наводи захтева којима бранилац окривљеног Јосипа Ђурашевића-адвокат Бисерка Крпић и бранилац окривљених Исени Абедина и Исени Ардина-адвокат Немања Јоловић образлажу истакнуте повреде закона, не садрже објашњење у чему се те повреде конкретно састоје, односно не означава се незаконити доказ, не наводи се на који начин је повређен закон када је у питању кривична санкција или одлука о трошковима кривичног поступка, или шта је то суд изменио, односно додао или изоставио (у чему се конкретно прекорачење састоји).

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1.), што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП) подразумева опредељење одређене повреде закона због које окривљени преко

браниоца може поднети овај ванредни правни лек (члан 485. став 4. ЗКП) и образложење о чему се конкретно састоји повреда закона истакнута у захтеву.

На овај начин, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Јосипа Ђурашевића - адвоката Бисерке Крпић, у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Исени Абедина и Исени Ардина- адвоката Немање Јоловића, у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП и члана 441. став 4. и члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, немају законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева, а што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП) подразумева опредељење повреде због које се захтев подноси и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Врховни касациони суд, према изричитој одредби члана 489. став 1. ЗКП, испитује правноснажну одлуку или поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога (члан 485. став 1. ЗКП), дела и правца побијања који су истакнути у захтеву и није овлашћен да по службеној дужности оцењује коју конкретно повреду закона или други разлог, је бранилац имао у виду приликом подношења захтева.

Адвокат Немања Јоловић поднео је захтев за заштиту законитости у својству браниоца окривљеног Исени Абедина и окривљеног Исени Ардина, али и у својству браниоца по службеној дужности окривљеног Арифи Сабехудина. У односу на окривљеног Арифи Сабехудина, захтев за заштиту законитости адвоката Немање Јоловића је недозвољен, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП, прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а одредбом става 3. истог члана прописано је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца.

У конкретном случају окривљеном Арифи Сабехудину је решењем Посебног одељења Вишег суда у Београду VIII Су 43/13-607 од 02.10.2013. године, постављен бранилац по службеној дужности и то адвокат Немања Јоловић. Одредбом члана 74. став 1. тачка 2) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца од првог саслушања па до правноснажног окончања кривичног поступка.

Имајући у виду да је, кривични поступак према окривљеном Арифи Сабехудину правноснажно окончан доношењем пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1По1-1/20 од 19.06.2020. године, а захтев за заштиту законитости је након правноснажности пресуде поднео адвокат Немања Јоловић, који је окривљеном Арифи Сабехудину, у том поступку био постављен за браниоца по службеној дужности, то овај бранилац, из изнетих разлога, а имајући у виду цитиране законске одредбе, након правноснажно окончаног поступка, не спада у круг лица која имају овлашћење да поднесу захтев за заштиту законитости.

Сходно изнетом, Врховни касациони суд, део захтева за заштиту законитости адвоката Немање Јоловића, у делу који се односи на окривљеног Арифи Сабехудина, у коме се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконити

доказ означава исказ окривљеног, сада покојног Ајдини Сабедина, датог пред службеним лицима СБПОК 10.05.2010. године није ценио, јер наведени бранилац није овлашћено лице за подношење захтва за заштиту законитости.

Са изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.